

Звіт з якості національних рахунків України

Представлений звіт підготовлено з метою інформування користувачів щодо якості показників національних рахунків України. З урахуванням особливостей статистики національних рахунків він має характер підсумкового звіту, тобто містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів конкретного циклу обстеження, а визначається чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання. Якість даних національних рахунків України визначена відповідно до основних вимірів якості, рекомендованих Євростатом¹, з урахуванням практичного досвіду Центрального статистичного офісу ФРН². Зазначені виміри якості відповідають принципам виробництва статистичної продукції, визначеним розділом III Принципів діяльності органів державної статистики (наказ Держкомстату від 14.06.2010 № 216). Звіт буде оновлюватися при зміні методологічних підходів до обчислення показників національних рахунків, зокрема, після впровадження нової версії міжнародного стандарту Системи національних рахунків 2008 року, яке передбачається в найближчій перспективі.

1. Вступ

1.1. Історія національних рахунків України

Складання національних рахунків України розпочато у 1993 році відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 року № 727 "Про впровадження системи національних рахунків". За цей період Україна досягла значного прогресу в упровадженні методології міжнародного стандарту Системи національних рахунків (СНР) 1993 року. За результатами виконання Програми розвитку системи національних рахунків на період до 2010 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 07.04.2003 року № 475, було запроваджено щорічне складання повномасштабного набору національних рахунків за інституційними секторами економіки, а також на підсекторному рівні. Удосконалено методи розрахунків головного макроекономічного показника - валового внутрішнього продукту (ВВП), зокрема, за напрямками: врахування економіки, яка безпосередньо не спостерігається; запровадження оцінок ВВП у постійних цінах базисного року; запровадження сезонно скоригованих оцінок ВВП; поглиблення аналітичної деталізації складових ВВП на основі застосування міжнародних функціональних класифікацій для компонентів споживання і нагромадження. Робота з удосконалення методології національного рахівництва продовжується в рамках Стратегії розвитку державної статистики на період до 2012 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 року № 1413-р. Основним перспективним напрямом подальшої роботи буде впровадження нової версії міжнародного стандарту Системи національних рахунків 2008 року.

¹ Methodological documents handbook "How to make a quality report". – Eurostat. Luxembourg, 2003. – 111p.;
Quality in Statistics. Standard quality indicators. – Eurostat. Luxembourg, 2005. – 28p.

² National accounts. Quality Report. Statistisches Bundesamt. – Wiesbaden, 2009. – 9p.

1.2. Зміст статистики національних рахунків

Національні рахунки надають узагальнену характеристику економічної діяльності, яка ґрунтується на використанні всебічної, ясно структурованої та адекватно деталізованої статистичної інформації.

Національні рахунки включають складання: рахунків товарів і послуг, виробництва, первинного розподілу доходу, вторинного розподілу доходу, використання доходу, нагромадження, таблиць "витрати-випуск", а також балансових таблиць фінансових і нефінансових активів і пасивів.

Основним показником національних рахунків є валовий внутрішній продукт (ВВП), який вимірює всі товари та послуги, вироблені на економічній території, за виключенням проміжного споживання. Зміна фізичного обсягу ВВП є основним індикатором економічного стану країни та її економічного розвитку.

Розрахунки ВВП здійснюються трьома методами: виробничим, за категоріями доходу, за компонентами кінцевого використання, що забезпечує максимальну точність розрахунків.

Функцією таблиць "витрати-випуск" є детальний розгляд товарних потоків та операцій з продуктами в національній економіці та з іншими країнами світу.

Інформація й детальний опис змісту та структури національних рахунків України представлена на офіційному веб-сайті Держкомстату та у таких публікаціях:

- Статистичний щорічник України, розділ Національні рахунки.
- Бюлетень "Національні рахунки України".
- Статистичний збірник "Національні рахунки України".
- Статистичний збірник "Квартальні розрахунки валового внутрішнього продукту України".
- Експрес - випуски.
- Методичні рекомендації (розміщені на офіційному веб-сайті Держкомстату).

1.3. Нормативно-правова основа

1.3.1. Правова основа

- Закон України від 17 вересня 1992 р. № 2614-XII "Про державну статистику".
- Постанова КМУ від 28 грудня 1992 р. № 727 "Про впровадження системи національних рахунків".
- Розпорядження КМУ від 9 серпня 2001р. № 341-р "Про заходи з удосконалення роботи із складання національних рахунків".
- Наказ від 25 вересня 2001 р. № 385/216/442 "Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань статистики національних рахунків України".
- Розпорядження КМУ від 25 липня 2002 р. № 413-р "Про схвалення концепції розвитку СНР".
- Постанова Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2003 р. № 475 "Про затвердження Програми розвитку системи національних рахунків на період до 2010 року".
- Розпорядження КМУ від 5 листопада 2008р. № 1413-р "Про схвалення Стратегії розвитку державної статистики на період до 2012 року".

1.3.2. Міжнародні стандарти

- Система национальных счетов 1993. Комиссия Европейских сообществ, МВФ, ОЭСР, ООН, Всемирный банк. – Брюссель/Люксембург, Вашингтон, О.К., Нью-Йорк, Париж. – 1998.
- Європейська Система Національних та Регіональних Рахунків (ESA'1995). Євростат.
- Система национальных счетов (СНР'08). Комиссия Европейских сообществ, МВФ, ОЭСР, ООН, Всемирный банк. – Нью-Йорк. – 2009.
- Quarterly National Accounts Manual — Concepts, Data Sources, and Compilation. Final Version; © 2001 International Monetary Fund. – 2001.

2. Відповідність / Релевантність

Відповідність/Релевантність – показує ступінь задоволення поточних та потенційних потреб користувачів у статистичних даних. Вона свідчить про те, чи всі необхідні статистичні дані розроблені і якою мірою поняття, що використовуються (визначення, класифікації тощо), відображають потреби користувачів.

2.1. Цілі статистики національних рахунків

Мета національних рахунків полягає у забезпеченні кількісно повної картини економічного становища в Україні на основі використання структурованої та деталізованої статистичної інформації.

Національні рахунки забезпечують важливі дані для формування політики Уряду, міністерств та інших органів виконавчої влади, Національного банку, науково-дослідних організацій і підприємств для оцінки та прогнозування економічного, фінансового, соціального та іншого аналізу. Дані національних рахунків є основою для формування експертних оцінок, прогнозування економічного зростання, оцінок надходжень податків, монетарної політики тощо. Також національні рахунки забезпечують європейську та міжнародну зіставність.

2.2. Основні користувачі статистики

Основними національними користувачами статистики національних рахунків є Адміністрація Президента України, Кабінет Міністрів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство фінансів, інші центральні та регіональні органи виконавчої влади, Національний банк України, наукові установи, економічні експерти, університети та засоби масової інформації.

Головними користувачами національних рахунків на міжнародному рівні є Євростат, Організація економічного співробітництва та розвитку, Статистичний департамент ООН, Міжнародний Валютний Фонд, Статкомітет СНД.

З метою інформування й ознайомлення з пропозиціями користувачів періодично проводяться круглі столи, робочі зустрічі, наради та семінари з питань методології національних рахунків. Фахівці Держкомстату відповідають на звернення користувачів, які надходять електронною поштою та листами.

2.3. Інтеграція статистичних джерел

Для розрахунку показників національних рахунків використовують широке коло державних статистичних спостережень і адміністративної інформації, яка потребує тривалого часу для збору й опрацювання. Більш повні статистичні й адміністративні дані надходять вже після публікації оперативних і попередніх оцінок національних рахунків, їх використовують в остаточних розрахунках. Поки немає остаточних даних, для попередньої оцінки агрегатів національного рахівництва застосовують наявну інформацію, яку збирають із місячною або кварталною періодичністю, структурні співвідношення за попередні періоди, короткострокові індикатори та експертні оцінки. Після надходження більш повної інформації її інтегрують до розрахунків, замінюючи собою розрахунки на основі індикаторів. Тому інформаційна база для складання остаточних даних національних рахунків, які розробляють у грудні наступного за звітним року, є більш повною, ніж для оперативних (45-й день) та попередніх (90-й день) оцінок. Це є причиною перегляду попередніх оцінок показників національних рахунків за кварталами, що відбувається у березні наступного за звітним року.

2.4. Наявна інформація

Інформація національних рахунків у вигляді безперервних динамічних рядів наявна за такі періоди:

- зведені агрегати системи національних рахунків у фактичних цінах та цінах попереднього року – починаючи з 1990р.;
- за категоріями кінцевого використання у фактичних цінах та цінах попереднього року – починаючи з 1990р.;
- за виробничим методом у фактичних цінах і цінах попереднього року за Загальним класифікатором галузей народного господарства – за період 1990–2000рр.;
- за виробничим методом і за категоріями кінцевого використання у постійних цінах 2007 року – починаючи з 2001р.;
- за виробничим методом у фактичних цінах та цінах попереднього року за Класифікацією видів економічної діяльності – за період з 2001р.;
- квартальні показники – з 1996р.;
- регіональні показники – валова додана вартість у фактичних цінах і в цінах попереднього року за класифікатором галузей народного господарства по регіонах – за період 1996–2003рр.; валовий регіональний продукт за виробничим методом у фактичних цінах та в цінах попереднього року за класифікацією видів економічної діяльності – за період з 2004р.

2.5. Регіональне охоплення

Показники національних рахунків обчислюються по Україні, а також у регіональному розрізі з виокремленням АР Крим, областей, міст Києва і Севастополя (27 регіонів).

2.6. Статистичні класифікації

Показники національних рахунків розробляють із використанням таких класифікацій:

- Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД).
- Класифікація індивідуального споживання за цілями (КІСЦ).
- Класифікація інституційних секторів економіки (КІСЕ).

- Класифікація функцій органів державного управління (КФОДУ).
- Класифікація цілей некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства (КЦНО).
- Класифікація фінансових та нефінансових активів.
- Класифікація операцій та інших потоків.

2.7. Аналітичні одиниці

Для відображення виробництва, проміжного споживання, валової доданої вартості та міжпродуктових зв'язків у національних рахунках і таблицях "витрати-випуск" використовується групування на основі одиниць однорідного виробництва (the Unit of Homogeneous Production (UHP)), які мають близькі характеристики з точки зору випуску, технології виробництва та структури витрат. Ці одиниці поєднують в однорідні види діяльності, які виробляють продукцію специфічної продуктової групи і не містять вторинної діяльності. Результатом застосування цього підходу є також формування таблиці "витрати-випуск" у вигляді симетричної матриці, де види діяльності є тотожними групам товарів та послуг. Принципи групування, які застосовується для узагальнення показників національних рахунків за видами економічної діяльності в Україні відповідають типології, визначеної Постановою Ради ЄЕС № 696/93 від 15.03.1993 року.

Крім того, показники національних рахунків України групуються за інституційними секторами економіки (нефінансових корпорацій, фінансових корпорацій, загального державного управління, домашніх господарств, некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, а також іншого світу). Метою такого групування є необхідність відображення прибутку, нагромадження та фінансових активів.

2.8. Конфіденційність і захист даних

Національні рахунки є макроекономічною системою, яка використовує виключно знеособлені дані, агреговані іншими галузями статистики та органами, які надають адміністративну інформацію. Таким чином, показники національних рахунків не входять до переліку конфіденційної інформації, визначеної статтею 21 Закону України "Про державну статистику".

3. Точність/Надійність

Точність/Надійність – показує ступінь наближеності розрахунку або оцінок до точного або дійсного значення.

3.1. Огляд методології, яка застосовується в національних рахунках

Для розрахунку показників національного рахівництва використовують широке коло даних державних статистичних спостережень, наявних на момент здійснення розрахунків. Також застосовується адміністративна інформація, яка надходить від Державної податкової служби, Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, Національного банку, Міністерства фінансів, Пенсійного фонду, Державного центру зайнятості, Фонду соціального

страхування з тимчасової втрати працездатності, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Сектор домашніх господарств розраховують на основі даних Державної податкової служби про доходи та витрати фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності, обстеження умов життя домогосподарств, статистики сільського господарства, статистики торгівлі тощо.

Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств визначають по деталізованих групах товарів і послуг згідно з КІСЦ на основі даних державних статистичних спостережень підприємств роздрібною торгівлі, статистики послуг і даних обстежень домогосподарств.

Витрати населення на придбання товарів у торговельній мережі, мережі ресторанного господарства та на ринках визначаються на основі даних статистичного спостереження юридичних осіб, суцільного обліку всіх ринків, вибіркового обстеження ринків, спеціального статистичного обстеження суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб, що мають торговельну мережу і мережу ресторанного господарства, вибіркового обстеження умов життя домогосподарств.

Вартість товарів і послуг, які вироблені для власного споживання, розраховують умовно на основі ринкових поточних цін на товари та послуги, а якщо неможливо визначити ціну, то розрахунок проводять на основі витрат на виробництво.

Джерелом даних для розрахунку кінцевих споживчих витрат сектору загального державного управління відповідно до КФОДУ є звіти про виконання Державного та місцевих бюджетів, дані Пенсійного фонду, фондів соціального страхування тощо.

Для визначення умовно обчисленої вартості виробництва неринкової продукції інституційних одиниць зазначеного сектору економіки здійснюють коригування поточних витрат звітного кварталу на приріст кредиторської заборгованості по заробітній платі. Це пов'язано з тим, що зазначені звіти побудовані по касовому принципу (по фактично понесених витратах), а основним принципом обліку операцій у СНР є метод "нарахувань". Разом із тим поточні витрати бюджетних організацій зменшуються на обсяги ринкових (платних) послуг, наданих іншим інституційним секторам економіки.

Для розрахунку обсягу кінцевих споживчих витрат некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, згідно з КЦНО використовують статистичні та адміністративні дані про діяльність громадських організацій та експертні оцінки.

Валове нагромадження основного капіталу розраховують у розрізі видів нефінансових активів. Основним джерелом інформації для його визначення є дані статистики капітальних інвестицій. Поряд із цим використовують інформацію звітів про виконання Державного та місцевих бюджетів, а також статистики сільського господарства.

Зміну запасів матеріальних оборотних коштів розраховують на основі даних фінансової звітності підприємств і даних статистики сільського господарства. Величина запасів матеріальних оборотних коштів уключає зміну вартості продукції внаслідок зміни цін за час зберігання її в запасах. Для усунення цього впливу (холдинговий прибуток) проводять переоцінку запасів на початок і кінець звітного періоду за середніми цінами цього періоду.

Величину придбання за виключенням вибуття цінностей визначають за даними статистичних спостережень підприємств торгівлі, а також інформації про запаси матеріальних цінностей Національного банку та банків України.

Обсяги експорту та імпорту товарів і послуг визначають за даними платіжного балансу, який складає Національний банк України. Зазначені показники в національних рахунках не мають методологічних відмінностей від даних платіжного балансу.

Споживання основного капіталу визначають на основі даних фінансової звітності підприємств і державних статистичних обстежень підприємств за КВЕД. Отриману інформацію про амортизацію основних засобів дооцінюють до рівня цін, які діють на момент здійснення операцій.

Разом із тим кінцеве використання за окремими видами товарів і послуг узгоджують з

показниками виробництва й експорту-імпорту цих товарів і послуг (метод товарних потоків).

При розрахунку ВВП за доходами використовують в основному ті ж самі джерела інформації, що і для обчислення ВВП виробничим методом. Основними з них є статистичні обстеження підприємств по заробітній платі та зайнятості, а також звіти Державного та місцевих бюджетів, Пенсійного фонду, фондів соціального страхування та дані про доходи та витрати банків України.

Розрахунки ВВП здійснюються трьома методами: виробничим, за компонентами доходів та за категоріями кінцевого використання. Через методологічні особливості, обчислення показників методу доходу в Україні, як і в інших країнах світу, є допоміжним. На основі розрахунку та балансування цих трьох методів визначають остаточний варіант ВВП для публікації.

Валовий внутрішній продукт

3.2. Методи оцінки, сезонне коригування показників

Валовий внутрішній продукт і більшість з його компонентів можуть бути показані у фактичних цінах звітного періоду, цінах попереднього року та постійних цінах базового року. Визначення показників у постійних цінах здійснюється шляхом застосування ланцюгового методу.

Сезонні коригування, включаючи коригування на ефект календарного дня, динамічних рядів квартальних оцінок ВВП та його окремих складових у постійних цінах виконують за допомогою програми DEMETRA (версія 2.04), використовуючи при цьому метод TRAMO/SEATS. Цей метод передбачає визначення та розбивку динамічного ряду на його основні компоненти: тренд; цикл; сезонну компоненту та нерегулярну.

3.3. Повнота якісної оцінки точності

Інформація статистичних спостережень і адміністративні дані, які використовують для визначення показників національних рахунків, можуть містити помилки. Крім того, методи експертної оцінки, які використовують для визначення окремих показників національних рахунків, інформація статистичних спостережень щодо яких відсутня, також можуть призводити до появи відхилень. Проте якість національних рахунків постійно перевіряється під час процесу розрахунків, тому можлива неузгодженість даних і помилки можуть бути виявлені та усунені. В національних рахунках використовують такі основні процедури для досягнення узгодженості показників:

- перевірка даних статистичних спостережень, які використовують для складання національних рахунків, галузевими департаментами;
- при складанні національних рахунків первинні дані піддаються повторній перевірці з точки зору повноти;
- зіставлення джерел первинних даних, які використовують при складанні національних рахунків, та результатів національних рахунків з додатковими даними з інших джерел;
- перевірка результатів національних рахунків за допомогою таблиць "витрати-випуск";
- перевірка даних національних рахунків за допомогою складання рахунків за інституційними секторами економіки. Збалансованість досягається шляхом обчислення ВВП за трьома методами: виробничим, за елементами доходів та за категоріями кінцевого використання. Будь-які розходження виявляються та усуваються також при балансуванні показників за інституційними секторами економіки.

Ураховуючи важливість національних рахунків для формування фінансової та економічної політики, вони регулярно піддаються міжнародному аудиту з боку експертів МВФ, Євростату та інших міжнародних організацій.

3.4. Уникнення помилок і пропусків у первинних даних

Помилки, які можуть бути в інформації статистичних спостережень і адміністративних даних, які використовують для визначення показників національних рахунків, можуть потрапити у ці розрахунки. Іще однією причиною помилок є пробіли у базі даних. З метою їхнього уникнення застосовують усебічні перевірки, інтегровані до процесу розрахунків, які дозволяють досягти впевненості у результатах і повноті даних національних рахунків. Отже, наявність істотних помилок у національних рахунках є неможливою. Проте інколи здійснюється перегляд даних національних рахунків, що зумовлено зміною методології обчислення, класифікацій тощо.

3.5. Визначення даних, інформація щодо яких відсутня

Пріоритетним завданням українського національного рахівництва та міжнародних організацій, які здійснюють діяльність у цій сфері, є досягнення повноти даних щодо ВВП і валового національного доходу (ВНД). З цією метою застосовують зіставлення даних із використанням таблиць "витрати-випуск", статистичного реєстру підприємств, інформації ДПА щодо оборотів, дослідження з повноти даних в окремих сферах розрахунків. На основі цих перевірок повноти даних здійснюють необхідні дорахунки відсутніх показників. Подібна процедура (імпутація даних) є інтегрованою частиною розрахунків національного рахівництва, метою якої є досягнення впевненості щодо повноти даних. Важливим сегментом цієї роботи є визначення обсягів економіки, яка безпосередньо не спостерігається. Методологічні положення щодо обчислення цих показників опубліковані на офіційному веб-сайті Держкомстату.

3.6. Перегляд даних

3.6.1. Причини перегляду

Перегляд означає перерахунки результатів унаслідок появи нових даних або зміни методології розрахунку показників. Так, наприклад, після розроблення остаточних річних даних національних рахунків з використанням повної інформації до попередніх квартальних розрахунків, які базувалися на індикаторах і попередній інформації, вносять незначні виправлення. Окрім цього, раз на 5–10 років зазвичай здійснюють істотні перегляди часових рядів національних рахунків, пов'язані зі зміною методології, класифікації або базисного року. Останній раз такі перерахунки Держкомстат здійснив наприкінці 2009 року у зв'язку із запровадженням нового базисного 2007 року. Наступні перегляди часових рядів даних заплановано здійснити у зв'язку із запровадженням нової класифікації видів економічної діяльності (КВЕД-2010) та запровадженням оновленої міжнародної методології СНР-2008.

Для здійснення переглядів з метою узгодженості можуть бути такі причини:

- запровадження нових концепцій, визначень, класифікацій тощо в систему обліку;
- інтеграція до нової статистичної бази розрахунків показників, які раніше не були запроваджені;
- запровадження нових методів розрахунку;
- досягнення міжнародної зіставності.

Поточні перегляди відносяться до незначних виправлень окремих кварталів року. Їх здійснюють протягом проведення розрахунків і можуть застосовувати до будь-яких опублікованих даних. Метою цих переглядів є включення до системи інформації істотних виправлень порівняно з базою даних, яка існувала раніше, а також надання користувачам кращої інформаційної бази для здійснення аналізу та прогнозування. Згідно з прийнятою практикою попередні розрахунки за кварталами поточного року перевіряють і уточнюють після завершення остаточних річних розрахунків (у березні).

Для попередньої оцінки ВВП та інших агрегатів національних рахунків використовують неповну інформацію, наявну під час розрахунків. Тому після здійснення остаточних оцінок річного ВВП попередні квартальні оцінки переглядаються у березні наступного за звітним року.

3.6.2. Масштаби перегляду

	2007 рік	2008 рік	2009 рік
ВВП, млн. грн			
Попередня оцінка	712945	949864	914720
Остаточна оцінка	720731	948056	913345
Відхилення			
млн. грн	-7786	1808	1375
%	-1,1	0,2	0,2
Індекс фізичного обсягу ВВП, %			
Попередня оцінка	107,6	102,1	84,9
Остаточна оцінка	107,9	102,3	85,2
Відхилення			
відсоткових пунктів	-0,3	-0,2	-0,3

	2007 рік	2008 рік	2009 рік
Дефлятор ВВП, %			
Попередня оцінка	121,7	129,1	113,7
Остаточна оцінка	122,7	128,6	113,0
Відхилення відсоткових пунктів	-1,0	0,5	0,7

Наведені дані вказують на необхідність здійснення перегляду попередніх оцінок національних рахунків. Зважаючи на важливість ВВП як узагальнюючого показника економічного розвитку, потреба в уточненні темпів його зміни (перегляд між попередньою оцінкою і остаточним щоквартальним результатом у щорічному порівнянні) забезпечує уникнення похибок.

4. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – характеризує інтервал часу між моментом (періодом), у який відбувалося явище або процес, що описують статистичні дані, та датою готовності (подання) цих даних.

Пунктуальність – характеризує інтервал часу між датою публікації даних і датою, на яку планували їх випуск і яку було заздалегідь анонсовано.

4.1. Своєчасність попередніх та остаточних результатів

Перша - оперативна квартальна оцінка зміни реального ВВП оприлюднюється на 45 день після звітного періоду.

Друга – попередня квартальна оцінка національних рахунків та валового національного доходу публікується на 90 день після звітного кварталу.

Остаточна річна оцінка ВВП, річні національні рахунки України, розроблені на базі повного масиву річних статистичних спостережень, адміністративних даних та за результатами збалансування таблиці "витрати-випуск" завершується у грудні наступного за звітним року.

Остаточна оцінка за кварталами оприлюднюється 30 березня другого за звітним року.

4.2. Пунктуальність

Терміни публікацій на офіційному веб-сайті Держкомстату вказані у Плані-графіку оновлення матеріалів: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

Перелік матеріалів	Строки оновлення матеріалів
Випуск товарів і послуг та валовий внутрішній продукт (2001–2009рр.)	Щорічно II декада березня
Валовий внутрішній продукт	Щоквартально 90 день після звітного періоду
Зміна обсягу валового внутрішнього продукту	Щоквартально 90 день після звітного періоду

Перелік матеріалів	Строки оновлення матеріалів
Зміна дефлятора валового внутрішнього продукту	Щоквартально 90 день після звітного періоду
Валовий внутрішній продукт	Щорічно
- уточнені дані за квартали 2010р.	III декада березня
- остаточні дані за квартали 2009р.	III декада квітня
Зміна обсягу валового внутрішнього продукту	Щорічно
- уточнені дані за квартали 2010р.	III декада березня
- остаточні дані за квартали 2009р.	III декада квітня
Зміна дефлятора валового внутрішнього продукту	Щорічно
- уточнені дані за квартали 2010р.	III декада березня
- остаточні дані за квартали 2010р.	III декада квітня
Валовий внутрішній продукт (1998–2009рр.)	Щорічно II декада березня
Валовий внутрішній продукт за категоріями кінцевого використання (1998–2009рр.)	Щорічно II декада березня
Виробництво та розподіл валового внутрішнього продукту за видами економічної діяльності (2001–2009рр.)	Щорічно II декада березня
Структура валового внутрішнього продукту за категоріями доходу (1998–2009рр.)	Щорічно II декада березня
Національні рахунки (1990–2008рр.)	Щорічно II декада березня
Зведені національні рахунки (2000–2009рр.)	Щорічно II декада березня
Національні рахунки інституційних секторів економіки за 2009р.	Щорічно II декада березня
Валовий регіональний продукт (2004–2009рр.)	Щорічно I декада квітня
Таблиця "витрати-випуск" за 2009р. (у цінах споживачів)	Щорічно II декада березня

5. Доступність та Зрозумілість/Ясність

Доступність та Зрозумілість/Ясність – статистичні дані мають представлятися у зрозумілій формі, поширюватися у придатному та зручному для використання вигляді, бути доступними усім користувачам на рівних умовах та супроводжуватися метаданими і відповідними поясненнями.

5.1. Опис доступу до даних

Дані національних рахунків надаються користувачам у електронному та паперовому вигляді.

За результатами розрахунків готуються такі публікації:

- Статистичний бюлетень "Національні рахунки України"
- Статистичний збірник "Національні рахунки України"
- Статистичний збірник "Таблиця "витрати-випуск" України в цінах споживачів"

- Статистичний збірник "Таблиця "витрати-випуск" України в основних цінах"
- Статистичний збірник "Валовий регіональний продукт"
- Статистичний збірник "Квартальні розрахунки валового внутрішнього продукту України"

- Статистичний збірник "Доходи та витрати населення за регіонами України"

Повний перелік видань зі статистики національних рахунків і стислий опис їх змісту наведено в щорічній публікації Держкомстату "Каталог статистичних видань" та на веб-сайті: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/kat_u/catal_2011_u.zip

Відповідно до чинного порядку в паперовому вигляді готується обмежена кількість публікацій, які надаються безкоштовно органам законодавчої, виконавчої влади, а також бібліотекам за обов'язковим переліком розсилки.

Крім того, результати розрахунків наводяться у "Статистичному щорічнику України" та в короткому статистичному довіднику "Україна у цифрах".

Перелічені вище публікації, а також експрес-випуски та статистична інформація національних рахунків розміщуються на офіційному веб-сайті Держкомстату <http://www.ukrstat.gov.ua/> у розділах:

- Статистична інформація/Національні рахунки
- Експрес-випуски/Статистика національних рахунків
- Публікації/Статистика макроекономічних показників

План-графік оновлення матеріалів веб-сайту Держкомстату розміщено за адресою: <http://www.ukrstat.gov.ua/plansite/plansite.htm>

5.2. Опис інформації що супроводжує статистику

На офіційному веб-сайті Держкомстату http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html розміщені методологічні положення зі статистики національних рахунків, призначені для використання фахівцями міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та наукових організацій:

- Методичні вказівки щодо розрахунку доходів та витрат населення України
- Методика розрахунку валового внутрішнього продукту виробничим методом і за доходами
- Методологічні положення обчислення обсягів економіки, яка безпосередньо не спостерігається
- Методика складання рахунку виробництва за інституційними секторами економіки
- Методичні рекомендації щодо розрахунку валового регіонального продукту виробничим методом
- Методологічні положення щодо складання фінансового рахунку
- Методологічні положення щодо складання рахунку переоцінки
- Методологічні положення щодо річного розрахунку валового внутрішнього продукту за категоріями кінцевого використання
- Методичні рекомендації щодо складання рахунків сектору фінансових корпорацій за підсекторами
- Методичні вказівки щодо складання рахунку розподілу первинного доходу
- Методичні рекомендації щодо складання рахунку вторинного розподілу доходу за інституційними секторами економіки
- Методичні рекомендації щодо складання рахунків перерозподілу доходу в натурі та використання доходу за інституційними секторами економіки
- Методичні рекомендації щодо складання рахунку капіталу за інституційними секторами економіки

- Методичні положення щодо складання рахунку інших змін в обсязі активів
- Методичні рекомендації щодо розрахунку валового внутрішнього продукту у постійних цінах
- Методологічні положення щодо ретроспективного перегляду рахунків виробництва й утворення доходу у зв'язку із запровадженням класифікації видів економічної діяльності КВЕД-2010

Короткі методологічні положення щодо основних термінів та системи показників національних рахунків уміщені у статистичних збірниках.

5.3. Зворотний зв'язок

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

01601, м.Київ-23,МПС, вул.Шота Руставелі, 3

тел. 287–06–72

факс 235–37–39

e-mail: el.zapyt@ukrstat.gov.ua

Розповсюдження статистичних видань Держкомстату

Держаналітінформ

адреса: 01601, м.Київ, вул. Еспланадна, 4–6, кімн. 413, 419

тел./факс: 289–77–62, 287–03–79

електронна пошта: iaa@dstati.kiev.ua

веб-сайт: www.iaa.kiev.ua

Книжковий магазин

адреса: 01601, м.Київ, вул. Шота Руставелі, 3, кімн. 108

тел. 287–70–13

6. Послідовність та зіставність

Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність – статистичні дані мають бути узгоджені, зіставні у часі, за регіонами і країнами. Має бути створено можливість для поєднання та спільного використання статистичних даних з різних джерел.

6.1. Міжнародна зіставність

Відповідно до вимог міжнародного стандарту Європейської системи національних та регіональних рахунків (ESA-95) дані національних рахунків гармонізовані для забезпечення зіставності в рамках Європейського Співтовариства. На глобальному рівні їхню зіставність забезпечує застосування міжнародного стандарту Системи національних рахунків (SNA-93), схваленого Економічною і соціальною радою ООН.

6.2. Зіставність у часі

Часові ряди даних національних рахунків за видами економічної діяльності, які складаються починаючи з 1990 року, мають розрив для показників, розрахованих за видами економічної діяльності, що пов'язано із запровадженням у 2001 році нової класифікації видів економічної діяльності (КВЕД) замість загального класифікатора галузей народного господарства, який застосовувався раніше. Для річних показників у поточних цінах було здійснено ретроспективний розрахунок за період 1990–2000 роки, проте ці дані є менш деталізованими, ніж сучасні публікації, і не містять оцінок у цінах попереднього року. Дані національних рахунків у постійних цінах 2007 року наявні для періоду, починаючи з 2001 року.

6.3. Зміна зіставності внаслідок переглядів даних

Однією з характеристик національних рахунків є забезпечення методологічної відповідності показників для часових рядів даних за минулі періоди з урахуванням змін, які відбулися у методології. Тому з метою забезпечення максимальної зіставності даних національних рахунків їхні показники ретроспективно переглядають відповідно до нових концепцій і класифікацій для тривалого періоду часу. В Україні, наприклад, ретроспективне обчислення в межах еталонного перегляду 2007 року виконувалось до 2001 року; роки, які передували 2001 року, залишаються незмінними.

6.4. Послідовність з іншими статистичними спостереженнями

Показники національних рахунків ґрунтуються на відповідних показниках галузевої статистики, проте мають певні методологічні та концептуальні відмінності. Зокрема, в національному рахівництві застосовуються умовно обчислені, так звані "імпліцитні" показники: холдинговий прибуток, умовно обчислена оплата послуг фінансових посередників, умовно обчислена вартість проживання у власному житлі тощо. Крім того, здійснюються доррахунки, спрямовані на досягнення повноти даних і всебічного охоплення економічних явищ і процесів, зокрема для економічної діяльності, яка безпосередньо не спостерігається.